

INFORMACJA

o posiedzeniu   **Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą**

nr posiedzenia: **51**

data posiedzenia: **7 lutego 2023 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Informacja na temat zadań oraz planu finansowego Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego.
2. Rekomendacje ekspertów w sprawie urealnienia reprezentacji politycznej Polonii i Polaków za granicą.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Kazimierz Michał Ujazdowski.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Paweł Arndt, Halina Bieda, Wiktor Durlak, Jerzy Fedorowicz, Stanisław Gogacz, Maria Koc, Waldemar Kraska, Andrzej Pająk, Jarosław Rusiecki, Janina Sagatowska, Kazimierz Michał Ujazdowski, Józef Zajac, Wojciech Ziemiak,

goście:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów:

dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Jan Badowski,

Ministerstwo Spraw Zagranicznych:

dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Sławomir Kowalski,
zastępca dyrektora Departamentu Konsularnego Beata Brzywczy,

Ministerstwo Edukacji i Nauki:

zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej Magda Witan ze współpracownikiem,

Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego:

dyrektor Jacek Gołębiowski ze współpracownikami,

eksperti:

członek Rady Naukowej Centrum Badań Ilościowych nad Polityką na Uniwersytecie Jagiellońskim Jarosław Flis,

dyrektor Instytutu Nauk o Polityce na Wydziale Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu Bartłomiej Michalak,

p.o. zastępca dyrektora Ośrodka Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego Magdalena Lesińska,

Fundacja „Odpowiedzialna Polityka”:

prezes zarządu Zofia Lutkiewicz ze współpracownikiem.

Ad 1.

Komisja wysłuchała informacji na temat planu działania oraz planu finansowego Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego. Instytut z siedzibą w Warszawie został powołany ustawą z dnia 7 października 2022 r. o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego (DzU z 2022 r. poz. 2463).

O wynikających z ustawy celach i zadaniach instytutu oraz o planie finansowym poinformowali komisję dyrektor Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego Jacek Gołębiowski, zastępca dyrektora Agnieszka Rogozińska oraz radca prawny Dariusz Sosiński. Głównym celem instytutu jest wspieranie upowszechniania języka polskiego jako języka obcego. W tej chwili instytut dysponuje budżetem w wysokości 58 milionów zł, jednak maksymalny przewidziany ustawą budżet na rok 2023 to 92 miliony 400 tysięcy zł. Na dofinansowanie działalności edukacyjnej placówek polonijnych przewidziano w bieżącym roku 34 miliony zł. W budżecie znalazły się również środki na stypendia dla uczniów i absolwentów szkół polonijnych, na współpracę ze szkołami partnerskimi oraz na warsztaty i seminaria. W dniach 5–8 lipca 2023 r. z inicjatywy instytutu odbędzie się I Światowy Kongres Edukacji i Nauki Polskiej za Granicą, którego celem będzie rozpoznanie potencjału i potrzeb poszczególnych środowisk polonijnych.

Nad informacją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz zaproszeni goście. Senatorowie dopytywali w szczególności o dofinansowanie szkół i placówek polonijnych zajmujących się nauczaniem języka polskiego.

Ad 2.

Senatorowie wysłuchali rekomendacji ekspertów w sprawie urealnienia reprezentacji politycznej Polonii i Polaków za granicą.

Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego Jarosław Flis przedstawił wnioski zawarte w przygotowanej na zlecenie komisji ekspertyzie pt. „Reprezentacja polityczna Polonii i Polaków za granicą – frekwencja wyborcza i rozwiązania systemowe” (OE-430). Zwrócił uwagę m.in. na to, że obecny system doliczania głosów Polonii do okręgu warszawskiego obniża wagę głosów w tym okręgu. Zaproponowane rozwiązania obejmowały zwiększenie liczby mandatów dla okręgu wyborczego Warszawa, losową dystrybucję głosów z zagranicy w okręgach krajowych czy stworzenie tzw. okręgu zagranicznego, jak to ma miejsce w innych krajach. Wiązałoby się to jednak z odebraniem kilku mandatów innym okręgom.

Nad informacją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz zaproszeni goście.